

ПЛАН ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЗІОЛОГІЯ ЛЮДИНИ» 2КУРС, ФФКіС

Другий потік (групи 24 і 25)

дата	Лекції	Лабораторні
9.03- 13.03	1. Фізіологія дихання	1. Вивчення фізіологічних властивостей скелетних м'язів. Динамометрія. Міотонометрія йергографія
16.03- 20.03	2. Фізіологія травлення. Енергетичний обмін	2. Вивчення рефлекторної діяльності ЦНС, властивостей нервових центрів. Сеченівське гальмування.
23.03- 27.03	3. Фізіологія видільних процесів. Терморегуляція. Фізіологічні критерії соматичного здоров'я	3. Вивчення моторних центрів спинного та головного мозку, рухових тонічних рефлексів.
30.03- 3.04		4. Дослідження функцій кори півкуль великого мозку.
6.04-10.04		5. Методи дослідження ВНД. Вивчення особливостей ВНД людини.
13.04-17.04		6. Дослідження зорової та слухової сенсорних систем.
20.04-24.04		7. Дослідження вестибулярної та рухової сенсорних систем.
27.04-1.05		8. Вивчення фізіологічних особливостей вегетативної (автономної) нервової системи
4.05-8.05		9. Фізіологія системи крові. Дослідження фізико-хімічних властивостей, формених елементів, зсідання та систем груп крові.
11.05-15.05		10. Вивчення фізіологічних властивостей серцевого м'яза Дослідження біострумів

		серця. Електрокардіографія.
18.05-22.05		11. Дослідження частоти скорочень серця (ЧСС) у спокої та при фізичному навантаженні. Варіаційна пульсографія. Вивчення основних показників гемодинаміки людини.
25.05-29.05		12. Дослідження основних показників зовнішнього дихання (методи спірометрії та спірографії).
1.06-5.06		13. Дослідження енергетичного обміну. Вивчення фізіологічних критеріїв соматичного здоров'я людини.
	Іспит	

Студенти опрацьовують теоретичний матеріал, що розміщений у репозитарії. Робота з студентами здійснюється через систему дистанційної освіти ЛДУФК. Крім того проводяться відеозаняття онлайн через Skype.

Керівник курсу: проф. Коритко З. І.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

з дисципліни «ФІЗІОЛОГІЯ ЛЮДИНИ»

Рівень вищої освіти «бакалавр» Спеціальність –017 – фізична культура і спорт

Денна форма навчання

1. Фізіологія як наука, її основні завдання та зв'язок з іншими дисциплінами.
2. Значення фізіології для формування науково-теоретичної підготовки спеціалістів з фізичного виховання та спорту.
3. Методи і методологія фізіологічних досліджень.
4. Основні історичні етапи розвитку фізіології. Особливості сучасного періоду розвитку фізіології.
5. Фізіологія клітини. Клітинна мембрана, її функція.
6. Мембраний потенціал, його походження. Натрій-калієва помпа.
7. Потенціал дії та його фази.
8. Збудливість і методи її визначення (реобаза, хронаксія). Фази збудливості.
9. Механізм збудження рецепторів. Поріг збудження. Адаптація. Кодування інформації.
10. Рухова нервово-м'язова одиниця.
11. Нервово-м'язова передача збудження.
12. Форми, типи та режими м'язового скорочення.

- 13.Механізм і енергетика м'язового скорочення.
- 14.Фізіологічні властивості скелетних м'язів.
- 15.Фізіологічні властивості гладких м'язів.
- 16.Сила і робота м'язів. Закон середніх навантажень.
- 17.Тонус м'язів, методи дослідження, регуляція. ЕМГ.
- 18.Основні функції ЦНС. Методи дослідження.
- 19.Рефлекторна діяльність ЦНС.
Аналіз рефлекторної дуги.
- 20.Фізіологія нейрону та міжнейрональних синаптических зв'язків. Медіатори.
- 21.Нервовий центр. Основні властивості нервових центрів (сумація, післядія, трансформація тощо)
- 22.Гальмування в ЦНС, його види та роль в координації рефлекторних реакцій.
- 23.Функції спинного мозку.
- 24.Рефлекторні центри довгастого і середнього мозку. Статичні і статокінетичні рефлекси.
- 25.Функції мозочка. Значення в регуляції рухової діяльності.
- 26.Базальні ядра та їх роль у формуванні м'язового тонусу та складних рухів.
- 27.Роль емоцій і пам'яті у формуванні поведінкових реакцій.
- 28.Гіпоталамус, його роль в регуляції вегетативних і ендокринних функцій та формуванні емоцій.
- 29.Моторні функції кори великих півкуль головного мозку. Електрична активність кори головного мозку (ЕЕГ).
- 30.Особливості вегетативної іннервації. Функції симпатичного та парасимпатичного відділів ВНС. Роль гіпоталамусу.
- 31.Вегетативні рефлекси, їх значення. Методи дослідження.
- 32.Загальні принципи регуляції рухової діяльності.
- 33.Основні принципи регуляції фізіологічних функцій. Процеси саморегуляції. Теорія функціональних систем (П.К.Анохін).
- 34.Загальна характеристика сенсорних систем. Класифікація рецепторів.
- 35.Фізіологія зорової сенсорної системи. Методи дослідження.
- 36.Фізіологія слухової і вестибулярної сенсорних систем. Методи дослідження.
- 37.Фізіологія рухової сенсорної системи. Методи дослідження.
- 38.Вчення І.П.Павлова про ВНД. Умовні та безумовні рефлекси.
- 39.Класифікація умовних рефлексів.
- 40.Умови та механізм утворення умовних рефлексів.
- 41.Гальмування умовних рефлексів. Види гальмування.
- 42.Типи нервової системи та їх співвідношення з темпераментами по Гіппократу.
- 43.Особливості ВНД у людини. Перша і друга сигнальні системи.
- 44.Загальна характеристика залоз внутрішньої секреції і гормонів.
- 45.Щитоподібна та паращитоподібна залози, їх гормони.
- 46.Особливості адаптації людини до дій екстремальних факторів. Стрес. Загальний адаптаційний синдром.
- 47.Ендокринна функція наднирників.
- 48.Гіпофіз та його гормони.
- 49.Секреторна та ендокринна функції підшлункової залози.
- 50.Ендокринна функція статевих залоз.

51. Склад і функції крові. Методи дослідження системи крові.
52. Фізико-хімічні властивості крові, (кислотно-лужна рівновага, буферні системи крові, осмотичний та онкотичний тиск тощо).
53. Еритроцити, їх будова та функції. Гемоглобін, Методи визначення.
54. Лейкоцити, їх будова та функції. Лейкоцитарна формула. Роль лейкоцитів у формуванні імунітету.
55. Функції тромбоцитів та їх роль у зсіданні крові.
56. Зміни в системі крові при фізичних навантаженнях.
57. Групи крові. Переливання крові.
58. Методи дослідження серцево -судинної системи.
59. Методи дослідження серцевої діяльності. ЕКГ, особливості у спортсменів.
60. Будова і функції серця. Властивості серцевого м'язу.
61. Автоматизм та провідна система серця.
62. Серцевий цикл та його фази.
63. ЧСС в стані спокою та при м'язовій діяльності.
64. Артеріальний пульс. Пульсова хвиля. Методи дослідження.
65. Основні принципи гемодинаміки. Функціональна характеристика кровоносних судин.
66. Артеріальний тиск. Методи вимірювання. Показники в стані спокою та при м'язовій діяльності.
67. Тиск крові в різних відділах судинної системи та його зв'язок з швидкістю плину крові.
68. Особливості кровообігу у венах.
69. Кровообіг в капілярах. Мікроциркуляція.
70. Особливості кровопостачання серця, мозку та м'язів.
71. Нервова та гуморальна регуляція тонусу судин в стані спокою та при фізичних навантаженнях.
72. Систолічний і хвилінний об'єм крові в стані спокою та при фізичних навантаженнях.
73. Нервова та гуморальна регуляція роботи серця.
74. Частота серцевих скорочень та фактори, що впливають на її величину.
75. Морфо-функціональні особливості дихального апарату. Механізм вдиху і видиху.
76. Зовнішнє дихання і його показники. Об'єми та ємності легень.
77. Обмін газів в легенях і тканинах.
78. Газовий склад атмосферного, видихуваного та альвеолярного повітря. Обмін газів в легенях.
79. Транспорт кров'ю O₂ і CO₂. Киснева ємність крові. Гіпоксія. Гіпоксемія.
80. Регуляція дихання в стані спокою та при м'язовій діяльності.
81. Зміни показників зовнішнього дихання під впливом фізичних навантажень.
82. Методи дослідження системи дихання.
83. Травлення. Основні функції травного апарату. Методи дослідження (роботи І.П.Павлова).
84. Травлення в ротовій порожнині.
85. Травлення в шлунку, фази шлункової секреції.
86. Травлення в тонкому і товстому кишечнику.

- 87.Моторна та всмоктувальна функції травного тракту.
- 88.Роль печінки у процесі травлення. Основні функції печінки.
- 89.Травлення в дванадцятипалій кишці. Підшлунковий сік, його склад.
- 90.Фізіологічні основи раціонального харчування. Особливості харчування спортсменів.
- 91.Пластична та енергетична роль поживних речовин.
- 92.Обмін речовин, його суть, нервова і гуморальна регуляція.
- 93.Основний обмін і фактори, які впливають на його величину.
- 94.Енергетичний обмін організму і методи його визначення.
- 95.Витрати енергії при розумовій та різних видах м'язової діяльності.
- 96.Температура тіла та її добові коливання. Особливості терморегуляції при м'язовій роботі.
- 97.Терморегуляція. Поняття про гіпо- і гіпертермію.
- 98.Механізм тепlopродукції та тепловіддачі.
- 99.Будова та видільна функція нирок. Склад сечі. Видільні процеси при м'язовій роботі